

PS.HK.9011.7.2023

Szczecinek, dnia 12.05.2023 r.

**Wg rozdzielnika
(droga elektroniczną)**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinku powołując się na pismo Głównego Inspektora Sanitarnego nr GIS-BW-43230-56/KP/15/4 z dn. 24 czerwca 2015 r. przekazuje informację dotyczącą bezpieczeństwa zdrowotnego dzieci oraz osób korzystających z fontann ulicznych, opracowaną na podstawie Państwowego Zakładu Higieny:

1. Fontanny i podobne urządzenia wodne instalowane poza budynkami (parki, ulice) mogą czasami stwarzać zagrożenie dla zdrowia osób przebywających w ich sąsiedztwie lub korzystających z nich. Dzieje się tak przede wszystkim w przypadku ich niewłaściwego zaprojektowania i utrzymania, a także niezgodnego z przeznaczeniem korzystania z nich, w tym np. picia wody i kąpeli czy wręcz pływania w otwartym zbiorniku fontanny.
2. Zagrożenie dla zdrowia może wiązać się przede wszystkim z piciem wody z fontanny/ zbiornika, ale także z kąpielą lub zabawą w wodzie i zakażeniem drogą doustną poprzez przeniesienie mikroorganizmów chorobotwórczych z powłok ciała poprzez ręce lub trzymane w nich przedmioty do jamy ustnej. Ryzyko to jest mniejsze gdy woda w fontannie jest dezynfekowana, gdy nie podlega recyrkulacji oraz gdy odpływ wody ze zbiornika następuje w krótkim czasie, maksymalnie kilku godzin. W przypadku gdy zbiornik tego rodzaju wykorzystywany jest jako brodzik (co nie powinno mieć miejsca) do wody mogą przenikać bakterie i grzyby będące składnikami mikroflory powłok ciała, w tym *S. aureus* i dermatofity.
3. Woda w fontannach charakteryzuje się niską barwą i mętnością, w związku z czym mylnie i bezzasadnie uważana jest potocznie za wodę czystą, o jakości bezpiecznej dla zdrowia, podczas gdy w rzeczywistości nie jest ona intencjonalnie przeznaczona do spożycia ani do kąpeli. Wykorzystywanie fontann z otwartymi zbiornikami jako basenów czy brodzików nie powinno mieć miejsca, ponieważ woda w tego typu urządzeniach nie jest uzdatniana i dezynfekowana analogicznie jak w przypadku pływalni, a jakość jej nie podlega systematycznej kontroli.
4. Na czystość mikrobiologiczną wody będącej w obiegu tych obiektów wpływają między innymi: jakość materiałów instalacyjnych, ich podatność na tworzenie biofilmu, obecność osadów, korozja, temperatura wody. Istotną rolę w zanieczyszczeniu wody w fontannach odgrywają również źródła zewnętrzne takie jak: zanieczyszczenia mikrobiologiczne pochodzące od zwierząt (ptaki, psy, koty, itd.) oraz ludzi.
5. Innego typu zagrożenie mogą wiązać się z fontannami, których elementem jest ogólnodostępny zbiornik wody, do którego powraca woda z wyrzuconego pod ciśnieniem strumienia. Pozostając w otwartym zbiorniku może ona podlegać skażeniu fekalnemu mikroorganizmami obecnymi w odchodach zwierzęcych między innymi: *E.coli*, enterokoki, jak również w wodzie mogą być obecne wirusy (enterowirusy, norowirusy) oraz pierwotniaki pasożytnicze (*Giardia*, *Cryptosporidium*). W przypadku fontanny z systemem recyrkulacji wody

niepodlega

nie poddawanej jednocześnie uzdatnianiu ani dezynfekcji mogą one być obecne również w strumieniu wody fontanny.

6. Fontanny są źródłem aerozolu wodnego, który może nieść ze sobą zanieczyszczenia mikrobiologiczne. Istotnym zagrożeniem może być występowanie aerozolu bakterii z rodzaju Legionella, które w przypadku inhalacji mogą prowadzić do zachorowań na legionellozę (przebiegającej jako zapalenie płuc lub gorączka Pontiac). Zakażenie następuje drogą wziewną, zagrożenie stwarza więc samo przebywanie w pobliżu źródła aerozolu. Skażenie aerozolu wodnego jest wynikiem kolonizacji przez bakterie Legionella instalacji wodnej fontanny, czemu sprzyja temperatura wody wynosząca 25 – 45°C, nie stosowanie dezynfekcji wody, brak kontroli narastania biofilmu na wewnętrznej powierzchni instalacji. Czynnikiem sprzyjającym zakażeniu jest aerozol wodny o średnicy kropeł 2,0 – 5,0 µm, które łatwiej osiągają dystalne odcinki dolnych dróg oddechowych. Ryzyko zakażenia skutecznie minimalizuje okresowa kontrola stanu instalacji wodnej połączona z usuwaniem ewentualnego biofilmu, utrzymywanie temperatury wody na poziomie poniżej 20°C, dezynfekcja wody (związki chloru, promieniowanie UV). Właściwe zaprojektowanie fontanny powinno zapewniać także laminarny (nie turbulentny) wypływ wody.

Fontanny są elementami architektury miejskiej. Pełnią funkcje ozdobne, w związku z tym woda w tego typu urządzeniach nie podlega kontroli Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Woda w fontannach zwykle charakteryzuje się niską barwą i mętnością, w związku z czym mylnie i bezzasadnie uważana jest za wodę czystą, w której można zażywać kąpieli.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinku przypomina, że fontanny powinny być wykorzystywane zgodnie z ich przeznaczeniem. **Nie należy się w nich kąpać, pływać czy pić z nich wodę.**

Otrzymują:

1. Urząd Miasta Szczecinek - (ePUAP)
2. Urząd Miasta i Gminy Barwice - (ePUAP)
3. Urząd Miasta i Gminy Borne Sulinowo - (ePUAP)
4. Urząd Miasta i Gminy Biały Bór - (ePUAP)
5. Urząd Gminy Szczecinek - (ePUAP)
6. Urząd Gminy Grzmiąca - (ePUAP)
7. aa

Państwowy
Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Szczecinku
mgr Wiesław Kulik